

ہدایہ وصو و تیلاو ہد تفرعم : م راہچ س لجم
ی لمع دیحوت

مِجْرَلَا نِاطِيْشَلَا نِمَ لَلِهَابُ ذُو عَا

مِجْرَلَا نِمَحْرَلَا اَللهِ مِسِبِ

نِ يَلْسِرُمَا وِ عَايِبْنَلَا اِثْعَابِ، نِ يَعْجَا قِ نَلَاخَلَا يِ رَا ب

اَنْلَاوَمَ وِ اَنْبِيْنِ وِ اَنْدِيْسِيْ لِعُمَلَا سَلَا وِ قَلَا صَلَا وِ

دُو هَشَمَلَا وِ دِهَاشَلَا نِيْعِ وِ دُو جَلَا لِ صَا

هَيْبَلَا قَبْنَا كَمَلَا اِمَامُ وِ هَيْبَلَا عَا فَبْنَا وِ كَلَا اِيْ بَا

دَمَحْمَ مَسَا قَلَا يِ بَا نِي مَلَا عَلَا هَلَا بِيْبِدِ وِ اَنْبِيْبِدِ

هَتْمَا يِ فِ هَتْفِيْلِدِ وِ هَرِيْزُو وِ هَيِّصُو وِ هِيْخَا يِ لِعِ وِ

نِ بِيْ لِعِ، هِدْعَبْنِمَ هِنْمُوْمَ وِ نِ مَوْ مَلْ كِيْ لُو وِ

نِ يَنْمُوْمَا رِيْمَا بِلَا طِيْ بَا

هَدَهَلَا هِمْدَلَا، هِدَلُو نِمَ رَشْعَدَحَلَا يِ لِعِ وِ

نِي مَوْ صَعْمَلَا

نِي ضَرَلَا يِ فِ اَللهِ هَيِّقَبَا مَيِّسِدَا

نِي يَعْجَا مَهْدَا دَعَا يِ لِعِ اَللهِ هُنْعَطِ وِ

مِيرِ كَلَا هَبَا تَكِيْ فِ مِي كَحَلَا اَللهِ لِقَا

مَهْ اَلْوِ مَهْيَلَعِ فُوْخِ اَلْ هِلَلَا عَا يَلُوْا نَا اَلَا
مُهَلَا * نِ وُقْتِيْ اَوْنَا كُوْ اَوْتَمَاءِ نِيْدَلَا * نِ وَنْزَحِيْ
لِيْدَبْتِ لَا قَرِ خَلَا يِيْ فَوْ اِيْنِدَلَا قَوِيْحَلَا يِيْ فِ لِيْ رَشْبَلَا
1. مِيْظَعَلَا زُوْفَلَا وَ هَلَا كَلِذِ لَلِهَاتِ مَلِكَلِ

يِلْمَعِ دِيْحُوْتِ زَا تَسَا تَرَا بَعِ تِيْلَاوِ

؛ يِلْمَعِ دِيْحُوْتِ زَا تَسَا تَرَا بَعِ تِيْلَاوِ

نِ دُو بِيْ بَرْمِ وِ رَا كْدِرُوْرِيْ هَبْ نِ دُو بِلِ نَاقِ: يِيْ نَعِيْ

لِ بَا قِمْرِدِ مِيْلِسْتُو تِ عَا طَا وِ، لِمَا كَا مَاقِمْرِدِ وَا

1: ٤٩ ص ٢، ج ٢، يي سانشد داعم ٦٤ - ٦٢ هيا (١٠) سن نويد هروسد

نانا * تسيني هودنا و سرت هنوگچيه ادخ يايلاوا يارب هك ديشاب ماگا
نانا يارب * دندوب هديسر اوقت ماقم هب و هدرواناميا هك دنتسه ي ناسك
و ريغت ادخ تاملك رد و، تسا تراشبت ترخا رد و ايند ي ناگدنز رد
«گريزي بايماكو ي دنمرهد تسا نيا و؛ تسيني ليديت»

جراخ موهفم ملاءزا ار ادخ: بی‌نعید؛ و ارماوا و تافصد و راونا، جراخ ملاءرد و ندرک اجسوفنرد و ندرک دهاشم ار و امسا هب دسری م و اهن اسنا هک ی لامکره و بن داد هب ندوبل نآق: بی‌نعید، تساهلئسم نیا هطساو؛ و ارماوا لباقم رد میلست و راگدرورپ دیحوت نآ، راگدرورپ دوجو هب داقتعا فرصد لاا و ی‌تیبسن جراخ ملاء ادهک ی موهفم راگدرورپ برع نیکرشم مامت ناعذا دروم، دشاب هتشادن تساهدوب مه.

نُلوْقِيْدا ضَرّاً اَوْ تَوْمَساً قَلْخَنَمَّ مُهْتَلِّاسٍ نِيْلَوُ (ل‌اوسدن یکرشم نآزارگا، ربمغیپی‌ا) «¹؛ ﴿لله‌ا؟ تساهدرک قلخ هکار نیمز و اهن امسا ی‌نک﴾! ادخ: دنیوگی م همه

درادن کشد ی‌سک ادخ نیا رد.

ایا «²؛ ﴿ضَرّاً اَوْ تَوْمَساً رِطَافٌ كَشَدِ اللهُ اِيفاً﴾ ار نیمز و اهن امسا هک تساه کشد ادخ رد «!؟ تساهدرک داجیا

دوجو رب همه و درادن کشد ادخ نآ! هذ ی‌یادخ نآ رد تبحص. دناق‌قتم ی‌یادخ نینچ دشاب ذفانش تمکد و ش‌تردق و ش‌ملاء هک تساه ناسنال امعا ربو دشابت‌ایفخا و رسلام‌لاء و ثبع، نوک ملاءرد ار ناسنا و دشاب ع‌لطم باتک و باسد ی‌اراد و دشاب هدرکذ قلخ و نیفرتم هک تساهلاک‌ل‌حم ادخ نیا؛ دشاب نیا زا ار مدرم، همماجنیر بکتم ی‌نعید، لام ی‌ماو ی‌تسرپتد هب و دندرکی م رود ادخ ت‌ایونم هب هلیسو نیا هب هکنیا ات دنتشاد دنسرب‌دوخ ی‌صخش.

ناسنا ربهار و ریگتسد هناگی، لمع دیحوت

نیمز و اهن امسا هکار ی‌یادخ: بی‌نعید تیلانو

¹. ۲۵ هیا (۳۱) نامقل هروسد

². ۱۰ هیا (۱۴) میهاربا هروسد

،تافص و عامسا رهاظم رد ،تسا هدرک داجیا ار
 دهاشم و هظحلام ،هینزج عامسا نیرتکچوکی تحت
 تحت رد ار دوخ ناسنا و ندوب دقتعم و ندرک
 یسکرگا و .نداد رارق یراگدرورپ نینچ تمومیق
 و درادی لمع دیحوت ،دسرب تیلو و زامجرد نیام
 یموهفم و یظف دیحوت و ؛درادی لمع دیحوت لا
 می ار ناسنا تسد هچنآ .دروخی مندرد هب مه
 !تسا یلمع دیحوت ،دریگ

ی فام ،ربمغیبت عاظا نودب راکدرورپ تدابع

تیلو اب

ره مکنیا رب دنکی م تلاد نارق تایا
 هبار مدرم ،تسا هدمآ ادخ فرط زای ربمغیبت
 هدرک توعد ربمغیبت نازا تاعاظا و دیحوت
 1. (نوعیظاً أو لله أوقْتاًف) ؛تسا

تدابع نیام برترم نینچ عارعد هروسرد
 ترصد و حوند ترصد هک دوشی م رارکت
 هب بیعد ترصد و حلاص ترصد و طول
 تاعاظا ار ادخ: دندرکی م توعد دوختما
 «!دینک تاعاظا نوزا و دینک

،ربمغیبت تاعاظا نودب ادخ تدابع مهند
 مآوت راکدرورپ تدابع ات ؛تسینب هزم و نید
 نآ .تسینب تیلو ،دشابن ربمغیبت عاظا اب
 و ،تسا یموهوم یادخ و یلیخت یادخ ،ادخ
 هکی یادخ نآ .تسینب جراخرد یموهوم یادخ
 هب ندیسر یارب و دنکی م فرعم ربمغیبت
 ار ناسنا و هدی م رارق ی تاروتسد و فرعم
 یلاعفا هلسلس کی هب شلاعفا رظن هطقن زام
 و تیاوغو و تنایخ زام و اهک دنکی م دودحم
 و درادب زاب سفن ربمتمس و قوقد هب زواجت
 و دنک ققحتم قد و لدع ماقم رد ار ناسنا
 ناسنا دوجو رد ار تیدوبع بتارم مامت
 رمثم ادخ نیازا تدابع و تاعاظا ،دنک قبطنم

1، ۱۵۰، ۱۴۴، ۱۳۱، ۱۲۶، ۱۱۰، ۱۰۸ هیا (۲۶) عارعد هروس

: ۲۹۰ ص ۳ ج ،یسانشد الله . ۱۷۹، ۱۶۳

«!دینک تاعاظا نوزا و دیزاس هشیپ ار ادخ یوقت»

تسا رمث

رَمَلًا يَلُوْأُو لَوْسَرَلًا اَوْعِيْطًا وَّلَهُ اَوْعِيْطًا
ربمغیپ زا ، دینک ت عاطا دیاب ادخ زا»^۱؛ ﴿مُكْنِمِ
ت عاطا دیاب م ه ماما زا و دینک ت عاطا دیاب ادخ
«! دینک

زا ت عاطا ، دشابذ رملای لوا زا ت عاطا ات
هک دوشی م ه دید اذ و ؛ تسیند ربمغیپ و ادخ
هکنیا ی ارب ، دندمای م هک روج ی اقلذ ن آ مامت
هکیرا رب و دینک دوخ هب ت و عد ار مدرم
ی لوا ار دوخ ، دندهد ه مادا دوخ ه ر ن ا ج ت موکد
ت عاطا» : دنتفگی م و دندرکی م ی فرعم رملای
، دینک م ه ار ربمغیپ ت عاطا و دینک م ه ار ادخ
نیا اما «! دینک شوگ فرح ام زا دیاب اما
!تسا ن آرق قطنم فلاخ

هب لوصو ی ارب رملای لوا ی دیحوت ت و عد ی هلا فراعم

ن نامه رملای لوا : دیوگی م ن آرق قطنم
ادخ ت و عد نیع اهنا ت و عد هک دنتسه ی دارفا
فراعم هب لوصو ی ارب و تسا ربمغیپ و
زا ریغ و ؛ تسا عقاو دیحوت قیرط رد ی هلا
و دنشاب ه دیسر تمصد هجرد هب هک ی دارفا
تیاصو و تفلاخ ماقم هب ادخل و سر بنا جزا
ی تقو ات تسیند رملای لوا ی سک ، دنشاب ه دیسر
و ی نیوکت و ی ونعم روما مامز رایتخا هک
۳. دشاب هتشادند تسد هب ار مدرم ی عیرشت

اُمِيْف اَكُوْمِكْحِيْ يٰ تَدَنْ وُنْمُوِيْ لَا اَكْبَرُو الْفَا
اُمَمَ اَجْرَدَمْ هِسْفَنًا يٰ فَاوْدَجِيْ لَا مُمْ مَّهْنِيْب رَجَشْ

۱. ۵۹. ۱ یأ (۴) عاسن هروس

۲. هب «رملای اولو» بقل ص اصتخا نوماریپ رتشیب علاطا تهج ۲
ق حان هب روج ی اقلذ هکنیا نینچم ه و ماسلا مهیلع نیموصعم تارضد
۲، ج ، ی سانشد ماما هب دوشد عوجر ، دندادی م تبسند دوخ هب ار بقل نیا
۲، ج ، توکلما راونا ؛ ۲۱۷ ص ، ۱۸ ج ؛ ۱۳۸ ص ، ۹ ج ؛ ۱۴۵ ص
۱۲۵ ص ، دیواج تاید ؛ ۹۷ ص

۳. نیدلا اهیائی (هغیرش هیا حرش و ریسفتن نوماریپ رتشیب علاطا تهج ۳
هب دوشد عوجر) ﴿مُكْنِمِ رَمَلًا يَلُوْأُو لَوْسَرَلًا اَوْعِيْطًا وَّلَهُ اَوْعِيْطًا اَوْتَمَاءُ
۲. ج ، ی سانشد ماما

1. ﴿مَمْلِيسَتَ اَوْ مُلْسِيُو تَيِضَقَ﴾

ی دارفانیا، تمانیا، مدرمنیا! ربمغیپی ا»
و دناه درو این نامیا، دناه درو آنامیا و تهبه که
رد که ی نامز آن رگم دنروآی من نامیا
ی م قافتا اهنأ نید که ی تار جاشم و تا عزانم
و ت اهنأ مانپ و أجلم) دننک مکد ار و ت، دنفا
مکد اهنأ دوجو نوناک رد و ت رایتخا، ی شاپ
عفر ی ارب و ت ی وسه به هر سکی و دشاب امرف
دعب و (دنیا یب دوز ت لاکشم ل د و ت مو صخ
دوخل دردی درک مکد اهنأ نایم رد مکنیا زا
ج رد، دننپیندی تداران و ی گتسخ و ت مکد زا
ی درک مکد و ا هیلع رب که ار ی سک نآ) دننپین
؛ ی درک مکد شاهل رب که دشاب ی سک نآ دننام
ی سک هیلع رب مکد رگا

بکنی و او در دلش ناراحت بشود و خسته
بشود و ملول بشود، این ایمان ندارد).

میلست ی لعاً دد به دیاب؛ ﴿مَمْلِيسَتَ اَوْ مُلْسِيُو﴾
«ن مؤم دنوشی م تقون آ، دنشاب و ت رماوا

تَيَعِبَت تَارْمَثْ زَا اَللّٰهِي لِاِ كَوْلَسْ هَارِ رَد تَيِبْتِ

تَيَلَاو مَاقَمْ زَا

﴿وَأَمْ كَسْفَنَا أَوْلْتَقَا نِ اَمْ مَهْيَلَعْ اَنْبَتَكَ اَنَا وَّلَوِ﴾
﴿وَّلَوِ مَهْمَم لَّيْلَقَ لِاِ هَوْلَعَفْ اَمْ مُكْرِيْدِ نِم اَوْ جُرْخَا﴾
﴿دَشَاوْ مَهَّا اَرِيْذَنْ اَكَلِيْهِ بَنْ وُظْعُوِيْ اَمْ اَوْلَعَفْ مَهْنَا﴾
2. ﴿بَاتِيْبْتِ﴾

دوخ: به که مینک مکد و میسیونب اهنأ رب ام رگا»
، دینک رایتخا علاج دوخ نطو زا، دیشکب ار
ام رما و ام راتفگ نیا به، دینک نطو کرت
اهنأ که، ی کدنا دارفا رگم دننکی من شوگ
ام فرح به دارفا هم هرگا که ی لاحرد؛ دننمؤم
، دود بوخی لیخ اهنأ ی ارب، دندرکی م شوگ
ی م راوتسا دیحوت طارص رد ار اهنأ ی اهمدق
ار اهنأ ی اهل د، دادی م اهنأ به مدق تابت، درک

1. 65 هیا (4) عاسن هر وسد

2. 66 هیا (4) عاسن هر وسد

بحاص راگدروپ هار رد و درکی م محکم
«دندشی م نیقی و هدارا

زا ام»¹؛ ﴿مَمِيطْءَ اَرْجًا اَنْدًا نَمَّ مُمْهَنْيْتَلًا اذِوِ﴾
دزم ، میدادی م گرزب رجا اهنأ به دوزش پید
«! میدادی م گرزب ءازج و گرزب

مء : دنیوگی م ، دهدی م مءی سک به هک ادخ
أیحان ز ا هک ی مء ی نعید ؛ تسا هداد ی نءا
أیحان ز ا ءازج هک م ه اجنیا رد . بتساذخ
ی اهازج ز ا ریغ ، دسری م ام به راگدروپ
.تسا رگید

ام : به کنیا رگید»²؛ ﴿مَمِيقْتَسْمُ اطَّرِصِد مُمْهَنْيْدَهْلَوِ﴾
«میدرکی م دراو میقتسم طارص رد ار اهنأ
، ی طارفا ، ی فارحنا ، ی جاجوعا چیه هک
رظن هطقن ز ا و تسیدر و صتم وارد ی طیرفت
، ی ویند ، ی درف ، ی عامتجا ، ی صخش ی گذنز
ت هجره ز ا ، داعم رما ، شاعم رما ، ی ورخا
تلادء و ق د طارص و نازیم رد اهنأ دوجو
؛ دنکی م تکرد لامک هار و دصقم ی وسد به
.تسا میقتسم طارص ی نعم نیا

ن، نیحلاص و ادهش و نیقیصد و ایبنا اب تیعم تیلو و ز ا تیعبت رثأ

مَعْنًا نَبِذْلًا عَمَ كِنَلُوْا فَلَ وُسْرًا وَّ لِلّٰهِ عَطِيَّةٌ نَمَوِ﴾
ء ادهشلاو ن یقیصدصلاو ن ینی بنا ن م مهیاء للهأ
3. ﴿بِاقْفِرْ كِنَلُوْا نَسْحَو نَ یَحِلَّصَاوِ﴾

تیعم ، دنکت عا طالوسر و ادخ ز ا هک ی سک»
و ن اربمغیپ اب دوشی م ی کی و دنکی م ادیپ
«ن، نیحلاص و ادهش و نیقیصد

م ه هک دنکی م ادیپ ی یاقفر بوخر ایسبه چ و
و ن یقیصد و ایبنا و ا ن اتبحصم ه و ن انیشن
.دنشاب نیحلاص و ادهش

1. 67. هیأ (4) ءاسن هروسد

2. 68. هیأ (4) ءاسن هروسد

3. 69. هیأ (4) ءاسن هروسد

زاتسا ی لصف نیا»^۱؛ **لَصْفًا كَلْبًا**
 نآ هب دوشی م تیاند هک راگدرو ری فرط
 هب ربمغیپ و ادخت عاطا میاس رد هک ی دارفا
 زئاف ءایلو و ءایبنا اب تبخاصم و ی نیشم ه
 «. دندرگ

هجیتت: ی نعید؛ تسا تیلو هجیتت هک
 !ت عاطا

هعیش دافتعا ساسا، تیلو

تیلو رب هک هعیش دافتعا ساسا اند و
 ی م هعیش. تسا تیرت بتکم ساسا نیا، تسا
 ماما تیرت تحت رد دیاب دارفا مامت: دیوگ
 ار وای هاوند و دنکشوگ ار وارماوا، دنشاب
 ی م تداعسد هب ار ناسنا، نیا. دنک کرت
 لوبق ار ادخ»: دیوگب ناسنا رگا. دناسر
 هدیاف، دشابند ماما ت عاطا تحت رد اما، «مراد
 ی لیخت و ی عونصم ی ادخ هک اریز؛ دراند
 :دیوگب ناسنا رگا. دنکی مذ تیرت ار ناسنا
 لوبق م هب ار ادخ ربمغیپ، مراد لوبق ار ادخ»
 زاتا اما، مراد لوبق هدر و آ هک ار ی نآرق، مراد
 ی م ار ربمغیپ تنسد دوخ، منکی مذ تیعبت ماما
 لمع و منکی م عطاظم ار نآرق تایا و مریگ
 هکنیا ی ارب! دمهی مذ؛ تسا هارمگ، «منکی م
 هایا، دنک میلعت ناسنا هب هک ی ربمغیپ [دوجو]
 قطان، ماء زار صاخ، دنک ریسفت ار نآرق
 مز لا دنک ادجن نیم زار ل مجم، قوطنم زار
 ار نآرق س کره، تسا تایک نآرق؛ تسا
 !دنکی م ریسفت ی و حذ هب دوخ ی ارب

ی نب و میمای نب ءافلخ زار، ملاء همَلْظ مامت و
 هرناج تموکد ی ارب نآرق تایا اب، س ابع
 م ه ربمغیپ تنسد زار و؛ دندرکی م ل لادتسا دوخ
 هب ار مدرم همم و دوخ و دندرکی م تیعبت
 دراند هدیاف نیا! دندربی م منهج

تیرت بتکم، تیلو بتکم

۱. ۷۰ هیا (۴) عاسن هروسا

رارق تپیرت تحت رد ار دوخ دیاب ناسنا
ربمغیپ، دسانشی م ار ادخ هکی سک نآ؛ دهدب
،تسا نآرق تقیقد هب ملء، دسانشی م ار
ار س و فذ، دهدی م ص یخشد داسفزا ار حلاص
هب، دسانشی م ار درف ره ی اود، دسانشی م
،ی نکب ار راکن یا دیاب هک دهدی م روتسد ناسنا
انعم نیا راب ریز مدرم و بتیلاو دوشی م نیا
،تیلاو بتکم! تسال کشم نوچ! دنوری مذ
تپیرت دنه اوخی مذ مدرم و تسال تپیرت بتکم
دراد تضایر، تپیرت نوچ؛ دنوشب

دنک هر اپار دوخ راهم دراد تسود، بسا
مدرم ت عارز و معرزم نایم رد ار دوخ و
تحت رد هکنیا زا و ناسنا عبط زا، دنزب
هکنیا یارب و تسال نازیرگ دشاب یرماوا
هک تسین ی اهر اچ، دسر بل امک ماقم هب ناسنا
دوشب تپیرت

هدید زور کی، هسردم دوری م هکی اچ
رسد دورب قشع اب، لیم اب اچ نیا هک هدشن
ل احشوخ، دوشب حیرفت گز ات؛ دنیشن بسلاک
ربخ زور کی رگا! نورید دنزیری م همه
زورما، تسال ضیرم ریدم: هک دنروایب
اوه هب و دننکی م ی داشت، تسال یطعت هسردم
کی رگا! دننک لیطعت ار سلاک و دنرپی م
ود امش گز زورما: هک دنروایب ربخ زور
رد دیاب هفاضا ت عاسود و تسال هدش ربارب
دنریگی م متام زور نآ، ی نک فاقوت هسردم
ی اهر اچی لو دنکی م رارق دراد تپیرت زا عبط
دورب دیاب دوشب تپیرت هکنیا یارب اچب. تسین
دشاب داتسا میلعت تحت رد و

چیه *** دشن ی زیچ دوخ شپ زا س ک چیه

دشن ی زیت رجنخ، نها

درگاشد هک ات *** راک داتسا دشن ی ئاولد چیه

تلاکشم اذلا و دنکی م تیبیرتن نیمو ملاریما
 نیا] ی نامز ره رد؛ دوشی م دایز معیش رب
 بتکم شبتکم معیش نوچ! [تسا روط
 م ه و دزاسی م ارش دوخ م ه، تسا ی گدنزاس
 لاقب م ه و هیاسم م ه و دنزرف م ه و ارش لایع
 ی م دوخ تردق و نوفذ عاعش اتو، هچوک رسد
 عناوم و تافا، ی گدنزاس نیا ی ارب و دزاس
 تسا علا تبارد هشیمه اذلا؛ تسا دایز رایسب

معیش هکی سک» : میراد تایاور رد [مکنیا]
 ار دوخ هشیمه، دشاب ملاسلا هیلع نیمو ملاریما
 2 «! دنکب هداما دیاب (ناحتما ی ارب ی نعید) لاب ی ارب
 تسا ساسا نیمه رب

نیمو ملاریما تمدخ هبی نادمه شراد فرشت ملاسلا هیلع

تیاور رایسب هکی دنکی م لقن ار ی تیاور
 باتک رد دیفم خیش مو حرم؛ تسا ی بوخ
 ی لاماً باتک رد ی سوط خیش مو حرم، ی لاماً
 ی با، همغلا فشک باتک رد ی لبر ا مو حرم، دوخ
 قرانشب باتک رد ی عیش ی ربط مساقلا
 ن بغبصا زال صتم دنس هلسلس اب³ ی فطصلا

1. ۱۹۳ ص ۵ ج، ی دیهش، ی ونثم حرشد
 2: ۲۲۳ ص ۱ ج، (مارو هعومجم) رطاو خلا هیبنت
 «! رقفلا دعتسیا» : لاقف! کئیحا ی نیا! الله لوسر ای: ل اقلاجر نأ یور و
 «! ابلبل دعتسا» : لاقف! الله تبحا ی نیا: لاقف
 درک ضرع ملسو ملاو هیلع الله ی لصد اذل لوسر هبی درم: «همجرت
 سپ» : دومرف مرکا ربمایپ «! الله لوسر ای مراد تسود ار امشد اقدنم»
 «! مراد تسود ار اذل اقدنم» : تفگ درم «! نکه هداما رقفی ارب ار دوخ
 (ققم) «! وشد هداما لاد و چنر ی ارب سپ» : دومرف اذ ربمایپ
 ۴۸۸ ص، (حلصا ی حبص) هغلابلا جهذ
 «! ابابلج رقفلا دعتسیلف تیبلا ل هأ انبأ نَم: ملاسلا هیلع ی لع لاق»
 ی ارب رقفزای اهماجدیاب در ادب تسود ار تیبیل هاما هکی سک: «همجرت
 (ققم) «! دزاس هداما دوخ
 ۶۵۷ ص، ملکلا ررد و مکحلا ررغ
 «! اباهان حملا س بئیل ف تیبلا ل هأ انلاوتنم: ملاسلا هیلع ی لع لاق»
 دیاب دشاب هتشاد ار تیبیل هاما تبحم و تیلو هکی سک: «همجرت
 (ققم) «! دشوپد اهت نحمو اهجنر ی ارب ی نیتسوپ
 3 ص، ی سوط خیش، ی لاملا؛ ۷-۳ ص، دیفم خیش، ی لاملا
 ی فطصلا قرانشب؛ ۴۱۳-۴۱۱ ص، ۱ ج، همغلا فشک؛ ۶۲۷-۶۲۵
 رد اصم مامت رد فلاتخا یردق اب؛ ۴ ص

راوگرزب باحصا زا هتابن بغبصاً هک - هتابن

- تسابتم نیا نایئادف زا و نینمؤلاریما

[دندکی م لقن]:

وَعَيْشًا نَمِرَقْدِي فُمَلَّسًا هِيلَع نِينْمَوْلَارِيْمَا يِلَعِي نَادِمَهَلَا تُرَا حَالًا لَخَد: لِقَاف

أَضِير م نَاك و بِتَجْمِيدِ ضِرْلَا طَبِيخِي و بِتَيْشِي م يِلَعِي فِدَيْتِي تُرَا حَالًا لَخَجَف، مَهِيْفُ تُتْكَ

نایعیش و نایلاوم زا نادمه هلیبق

ملاسلا هیلع نینمؤلاریما

کدی، نادمه (ی نادمه شراد: دیوگی مغبصا) ی بوخ دارفا رایسب هک دوب نمدی زا ی اهلیبق مهنامز نآرد، دندوب هعیش م ههمه و هتشاد نارادتسود و نیبم زا همه و دندوب هعیش شراد و دندوب ملاسلا هیلع نینمؤلاریما تایاور و هدوب نایعیش و نیبم زا م هی نادمه¹ (تساب در او رایسب ی نادمه شراد تلیضف رد دوز اهنأ زا هلمجنم هکنایعیش زا ی تعامجاب در او ملاسلا هیلع نینمؤلاریما رب، مدوب نم کدی، دوب ضیرم م هی نادمه شراد و میدش نیگنس اذل و دوب شتسد م هی جکر سد ی اصد اصد نیا تفری م هار هکی تقو و تفری م هار «. دزی م نیمز هب مکحم ار

ایک کُدَجَتَ فیک: «لِقَاف - تَلَزَمَ مِمَّ هَل تَنَاك و - مَلَّسًا هِيلَع نِينْمَوْلَارِيْمَا هِيلَع لِبْقَاف «؟ شراد

هب دندرک ور ملاسلا هیلع نینمؤلاریما» رد ی نادمه شراد هکی تلاحرد، ی نادمه شراد ی تلزنم و تیصخش ی اراد نینمؤلاریما دزد روطچ تلاد: دنتفگ و اهد نینمؤلاریما، دوب «!؟ شراد ی اتسا

كِبَاحَصًا مُاصْتِخَا الْيَلِغَ و² اَرَاوُ يِنْدَاز و، يِنْم نِينْمَوْلَارِيْمَا اَي رُهْدَلَا لِنَادِم: لِقَاف «. کبابید

ای: درک ضرع ی نادمه شراد» راگزور ی نیبی م هک روطنیمه! نینمؤلاریما و فعض ل ادرم و هدرک هبلغ نم رب

1. ۳۰۸ ص، ۱ ج، نینمؤلا س لاجم

2: ۲ هقیلعت، ۱۳۲: ص، ۲ ج، ی سانشد داعم

ی لامأ هُخَسَرْد و، دَنکِي م تَيَاوَر خِيْشِي يِلَامَا زَا هَكِي سَلْجَم هُخَسَرْد «رَدِي لَو بَتَسَا هَدَش دَرَاو «لَايِلَغ و اَرَاوُ» هَمْغَلَا فِشْكَ هُخَسَرْد و دِيْفَم اَرُوُ» خِيْشِي يِلَامَا هُخَسَرْد و «لَايِلَغ اَبُوُ» دِيْفَم يِلَامَا زَا لِقَدْر اَحْب هُخَسَرْد «بَتَسَا هَدَمَا» «لَايِلَغ» طَقْفِي فِطْصَلًا قَرَا شَب هُخَسَرْد و «لَايِلَغ و

کپی ی لو ،تسا هدروآرد ضرر م و ی ناوتان
و بارطضا و نایلغو و بضغ بجوم ی زیچ
ارم ضرر م رتشیب هک هشدنم نطاب ترارح
نارای ،وت باحصا :هک تسا نیا هدرک دیدش
«» دنراد هر جاشم و هعزانم و تهناخرد و ت

«؟مُتَمَوِّصُكُمْ فِی وَ» :لِاَق

و وگتفگ ،اهنآ عازن” :دندومرف ترضد»
«؟تسا ی باب هچ رسد رب اهنآ هر جاشم

و ،لِاطِ بَصْتَمِّهِمْ وَ ،لِاَغِ مُهْنِمِ طِرْفَمِ نَمَفِّ ؛كَلْبَقِ نَمَنْ يَذَلُّ اَتَتَلَّ اَلْفِ وَ كَيْفِ» :لِاَق
«!مَجْحُوْا مَ اُحْدِيْ اُ يَرْدِيْ لِاِبَاتِرْمُ تَدِرْتُمْ نَم

ای” :درک ضرر م ی نادمه شراد»
هسنا و وت هرابرد ناشعازن !ننمؤمار یما
ردن اشعازن ،دندوب و تزا لبق هک تسا ی رنفد
و ت باحصا زا ی ضعب ؛تسا تیلو و شحب
ی ضعب و ،دندکی م ولغو و دندکی م طارفا ی لیخ
و ولغن آزا و دندکی م ی ط داصقا هب م هاه
و ت هرابرد م هاه ی ضعب و ،دندرتن ییاد طارفا
ی مدق هک دندادی من ،دنراد کشد و دنراد دیدرت
روطنیمه ،دنراذگب بقاء ای دنراذگب و لج
«» !دنفقوتم

«اَن اَدَمَه اَخَا اَي كُبْسَح» :لِاَق

رگید تسا سب ،تکاسد” :دندومرف ترضد»
مدیمهف !نم ی نادمه ردارب ی !ناجر دارب ی
«» !رگید

ننمؤمار یما ملاک رد نایعیش نیرتهب ملاسلا هیلع

«.ی لَاتَلَّ قُ حَلِيْمٍ مَّوِدٍ وَ ی لَلْغَلَا عَجْرِيْ مَهِيْلًا ،طَسُوْلًا اُ طَمَّنَلَا ی تَعِيْشَ رِيْحًا اِلَّا»

هک نادب !شراد ی ا” :دندومرف ترضد»
دنتسه طسو هفیاط نامه نم نایعیش نیرتهب
وگتفگ رد قح و تلادع زا و دندصتقم هک
دیاد دندکی م ولغو هک ی ناسکنا .دندکی مزدواجت
هک م ه ی ناسکنا و ،اهنیا هبترم رد دنیا یب
دیاد ،دنراد بیر و کشد و دندکی م ی هاتوک
«» دنناسر ب اهنیا هبار ناشدوخ و لااب دنیا یب

كَلَذِیْ فِ اَنْتَلْعَجِ وَ اَنْبُوْلُقِ نَعَنْ يَرْلَا - ی مَأ و ی بِا كَادِفِ - تَقَشْك و ك» :شِرَا حَلَا هَل لِّاَق
«!اَنْرِمَا نَمِ قَرِيْصَبِ ی اَع

یا دوش و ت ی ادف” :دندکی م ضرر م شراد»
یوزرا !نم ردپ و نم ردام ،ننمؤمار یما

ی نک مکتام یارب یردق کیهک تسا نیا نم
هتفرگام یاهلد یور هک ار ی کرچ نیا و
ریصد دوخ رما رد ار ام و یرادرب ،تسا
»! ی نک نیقی بحاص ،ی نک انیب ،ی نک

»! کَدَقْ : لَاقَ

»! دشاب ،بوخ رایسب» : دندومرف ترضد»

هپ هکلب دوشی مذ هتخانش نادره هپ ادخ نید

دوشی هتخانش قد تملاع

فِرْعَافُ : قَوْلًا يَمِيَابُ لَبِّ لِحَجْرٍ لَابِ فَرَعِي لَا إِلَهَ نَدِيدُ نَا إِلِكَيْعَ سُوبِلْمُ وُزْمَا كَنَافُ
یافلخزا یضعب هکی یاهر اکرتا رد هک دوشی همدافتسا اجنیا زا «. هَلْهَأُ فِرْعَدَقَ حَلَا
کی مه تراخ دوخ ، ... واهی مرگرازاب و تاراشتنا و تاغیلنت و دندوب مدرک قیاسد
دوب هداد ی ناکت کیه تراحد دوخ هپ اهنا راک هؤلج ی نعید ،دوب هدروخی ناکت

تراحد یا !تسا یفاک» : دندومرف ترضد»

هدش هبتشم رما وت رب هکی تسه یدرم وت
،تخانش ناوتی مذ مدرم هپ ار ادخ نید !تسا
رابتعا هپ و تیصخش هپ و تیعمج ترثک هپ
قَرَعِي لَا إِلَهَ نَدِيدُ نَا) ؛ اهنا رابکتسا هپ و
قد اب ادخ نید ،(إِقْحَلَا يَمِيَابُ لَبِّ لِحَجْرٍ لَابِ
ار نید ات سانشب ار قد ؛ دوشی هتخانش
»! ی سانشب

زا هک ار هلمجنیا یرصم نیسد هطرتکد
باتک رد آرهاظ - دنکی لم لقد نینمؤلاریم
لوسر و ادخ ملاکزا» : دیوگی م - هونب وئی لع
،دیدرگب ار نیمز هرک هامت رد ،هتشنگ ادخ
1»! دینیبی مذرتی لع و رتی و قنیا زا ی ملاک

نارگید : دیامرفب دهاوخی م نینمؤلاریم
دجاسم ،دنتفرگ ار تفلاخ ،دندرک ادص و رسد دنتفر
،دندرک ی شکرکش ،دندرک تیعمج زا رپ ار
لوگ ار وت اهنیا ؛ ریگمشچ ،دیدش ی لیخ ی اهزاوا
ندوب ریگمشچ و اهراک ی گرزب هپ ادخ نید !دند
هتخانش دارفا هپ ادخ نید ،دوشی مذ هتخانش اهنا
ناسنا ات !دوشی م هتخانش قد هیا هپ ؛ دوشی مذ
فِرْعَافُ : دمهفی مذ ار قد لها دنک کرد ار قد
ی مهفباتی مهفب دیاب ار قد ،لوا ؛ هَلْهَأُ فِرْعَدَقَ حَلَا
»! دنتسه اهم ادک قد ناراداول

عِدَاصِلَا وَتِيَدِحْلَا نَسْحَاقُ حِلَانَا! ثِرَادَايِ»
«دِهَاجِمِ هِبِ»

نَا وَتَسَا رَاتِفْگَنِ پِرْتِهَبِ، قَدِ! ثِرَادَايِ»
«دِنِکِ دِنَلِبِ قَدِ هِبِ اَرِ دُوخِ يَادِصِدِ هِکِ يِ سِکِ
«تَسَا اِدْخِ هَارِ رِدِ دِهَاجِمِ»

رَبِّخَمُّ مَثُ، کَعَمَسِدِ يِ ذِعِرَافُ، کُرْبَخَاقُ حِلَابِ وَ
«!کِبَا حِصَا نَمَّ فَا صَدُّ هَلْ نَاکِنَا مِ هِبِ»

تَبْحِصِدِ مِرَادِ قَدِ يِ وِرِ زَا وَتَا بِنِ لَآ نَمَّ»
اَرِ تَشُوْگِ؛ قَدِ هِبِ مِهْدِي مِ رِبْخَا رِ وَتِ، مَنکِي مِ
بَا حِصَا زَا وِرِ دِعْبِ؛ نِکَشِ وِگِ بُوخِ، رَادَا رِفِ
يِ وُقِ نَاشْمَهْفِ هِکِ يِ دَا رِفَا نَا دُوخِ نَا رَايِ وَ
يِ اَرَادِ وَ دِنْتَسَهْدِ يِ مَلْعَا تَيِصْخَشِدِ يِ اَرَادِ، تَسَا
«!» وِگِ بَاهِنَا هِبِ اَرِ بِلَا طَمِ نِيَا، دِنْتَسَهْدِ تَعَانِمِ

ثِرَادَا هِبِ مِلَاسِلَا هِيَلَعِ نِي نِمُوْمَارِي مَا رَاتِفْگِ

دُوخِ مَاقِمِ وَ تَا جَرِدِ هُرَا بَرِدِ

لَوَّلَا اُحْقِيْدِصِ وَ يِلُوْسَرِ وَ خَا وَ اَللّٰهُ دُبَعِي نَا لَا
يِ نَا مَثُ؛ دَسَجَلَا وَ حَوْرَلَا نِيْدِمَدَا وَ اُتَقَدَّصِدِ دَقِ،
بَاقِدِ مِ كِتْمَا يِ فِ لَوَّلَا اُحْقِيْدِصِ

نُحَذِّ وَ، نَوْرِيْخَلَا نُحَذِّ وَ نَوَلُوْلَا نُحَنَفِ
وَ هُوَقْصَادَا وَ بُتْصِلَاخِ وَ - ثِرَادَايِ - اُتْصَاخِ
«هَرَسِدِ وَ هَا وِجَدُّ بَحَا صِدِ وَ اُيَلُوْ وَ اُيُصُوْ»

«(ای حارث، بدان که من بنده خدا هستم و
برادر پیغمبر خدا، و اولین صدیق پیغمبر
(یعنی: تصدیق کننده پیغمبر، اولین کسی که
پیغمبر را تصدیق کرد). من تصدیق کردم
نبوت پیغمبر را در لحظه اول، آن هنگامی که
آدم بین روح و جسدش بود. از آن گذشته،
اولین تصدیق کننده پیغمبر هستم در امت شما
حقاً (در عالم امر، آن وقتی که آدم بین روح
و جسد بود، تصدیقش کردم؛ و در عالم خلق
هم اولین کسی که تصدیق پیغمبر کرد، من
بودم).

پس ما اولین هستیم و ما آخرین، و ما خاصه
پیغمبر هستیم (یعنی برگزیده؛ مصطفی یعنی
کسی که مورد انتخاب است، برگزیده است).

(و خالصته) آن شیره کشیده، اُباب (پیغمبر زحمت کشید، اما تمام زحمات پیغمبر شیره کشیده و خالص، وجود ماست، من شاگرد پیغمبرم، من خالصه پیغمبرم).

م. ربمغیپ هدیزگرب (هؤفصد انا و)

م. ربمغیپ سی لو و م. ربمغیپ سی صو (هئیسو و) فرط زا هک سی سک نآ سی نعید ربمغیپ سی لو) زور اتت ما مامتر بدشر ایتخا بحاصد ربمغیپ (ت. مایق)

اوجذ ربمغیپ) م. ربمغیپ ی اوجذ بحاصد ن م و اوجذ ربمغیپ ا ب ن م هکنیا رگم، درک عونمم ار «م. ربمغیپ رسد بحاصد ن م و (مدرکی م

مء و باطخا لصف و باتکلا مهف تیتوا» «ب. ابسلأ و نورقلا

«ب. باتک مهف دش هداد ن م هب»

ملاء باتک ن م، ممهفی م ار ن آرق ن م: سی نعید نینموملاریما زا. منکی م کرد ار نیوکت امش رب لیئربج ایآ» : دندرک ل اؤسد م لاسلا هیلع لا مهلا، هذ» : دندومرف ترصد!؟ دروآی م سی حو هداد باتک مهف ام هب سی اعای لع راگدرورپ هکنیا. تسا نیا هئسم هدمع¹ «ب. تسا

«ب. ل صاف باطخ» (باطخا لصف و)

ش لصف، دوشب ملاء رد سی باطخ ره: سی نعید، تسا تسرد مادک ممهفی م؛ تسا ن م تسد ره هب، سی نید ره هب سک ره. تسا طلاغ مادک سی ئیسوصذ ره هب، سی ملاء ره هب، سی بهذم! تسا ن م تسد رد ل طاب و ق د، دشاب

«ب. نورق مء و»

اههلسلسد، دندما مدرم؟ هچ سی نعید نورق مء

1: 349 ص، 1 ج، ن آرق ت و کلم روز؛ 31 ص، 1 ج، سی فاصلا ریسفتلا و ا هک دناه درک تیاور م لاسلا هیلع نینموملاریما ترصد زا» سی حولا ن م سی شهلا و هیلع الله سی لصد الله لوسر ن م مگذنع له» : دندیسرپ رد ن آرق زا ریغ، هلا و هیلع الله سی لصد اذخ لوسر زا ایآ!؟ ن آرقلا سی وسد، هذ» : بتفگ ترصد «!؟ دشابی م سی نامسا سی حو زا ی رادقم امش دزد دنوادخ هکنیا رگم؛ دیرفا ار ن اجو ت فاکش ار هناد هک سی سک ن آ هب دنگوس ق کف سی ذلا و لا: ل باق؛ دیامرف تیانع ار ش باتک ندیمهف ش دوخ هذنب هب «ب. باتک سی فامهف ادبع سی طعین ا لا؛ هئمسئلا عزب و هبطلا

طابترا رگیدمه اب مسقه چاهنیا ،دنتشذگ ،دندما
تسد رد مه تسا هدوبه چن اشلاو حا و دنراد
تسا نم

«بابسا ملء و»

رب مراد علاطاً نم .ردق و اضق ملء :نی نعید
،دنتفای من لآ هک [ی تاقافتا و ثداوح] نیا مکنیا
هداتفا قافتا ات هدرک راک نآ یور ی لاء هچ
دنک لوزن مکنیا ات راگدرو ری ءدارا زا ؛تسا
نیا .ملاء نیا هب دسر ب ات ملاوع زا کیر هر د
تسا هداد نم هب ادخار نیا ؛تسا بابسا ملء
فَلَا حَاتِفِمُ لُكُ حُحْتَفِي حَاتِفِمِ فَلَا تُعِدُونَسَا و
«دِهَّءَ فَلَا فَلَا يَلِيَّ بَابِلُكُ يَضْفِي بَابِ
رارسا] ،هعیدو ناونء هب ی اعئی لء ی ادخ»
عزج زا ،تسا هداد تناما نم هب [ی بلاطم و
هک تسا نیا تسا هداد نم هب هک ی رارسا
رارسا زا دیلک رازه

ی کی مادکره اب هک ی یا هدیله ؛تسا هداد نم هب
ره اب .دنکی مزاب ار رارسا و بیغ ملاوع زا
ناسنا ی رد ره و دوشی مزاب رد رازه ی دیله
قائیم و دهء رازه هب دناشکی م ار
«راگدرو ری

«بَلَاْفَدِرِ دَقْلَا تَلِيْلِبُ تَدِدْمَا و تُذَخْتَا و تُدِيَا و
هب ل ضفت هک هتساوخ ادخ ،هتشذگ نیا زا»
«ردقلا تلیه هب تسا هدرک ددم ارم ،دنک نم

زا تار دقم هامت هک تسا ی بشن آ ردقلا تلیه
رب و ایند نامسا رد دیآی م ردق و اضق ملء
،هتشذگ اهنیا هامت زا ؛دوشی م دراو هاما بلق
بلق رد دوشی م دراو ملء رب هک ی تار دقم هامت
نم رد ردقلا تلیه ،تسا نم سفن رد و نم
هک ار ی تار دقم هامت و ردقلا تلیه .تسا دوجوم
حُوْرًا وُ مَكْنَلْمَا لُزْنَتَ (دروآی م نییاپ مکنلام
و نم دوجو رد ¹) رِمَّأَلُكُ نَم مَهْبَرِ نِذَابِ اَهِيْفِ

1: ۲۳۴ ص ۶ ج ،ی سانشد داعم . ۴ هیآ (۹۷) ردق هرود

لاب ملء زا ن اشراگدرو ری ءزاجا و نذاب حور و مکنلام ردق بشرد»

تسا نم س فزرد

نم ظفحتسا نِمِ و ی ل ی ر جِی ک ل ذ نِ و
الله تَرِی ی تَد، رُاهَنَّا و ل ی لَّا ی ر ج ا م ی تیرُذ
«باهیلع نم و ضر لآ

هب دادما نیا و متفگ هک ی بلاطم نیا و”
رد ،تسا هدرک تیاند نم هب ادخ ،ردقلاقلیل
نآ ی ارب و تسا ی راسد و ی راج نم دوجو
زا ار راگدرورپ تناما دنک ظفحت هک ی ناسک
دوب دهاوخ ی قاب (تسا همئا دوصقم) نم هیژذ
دنیبیم بشد نیمز و نامسا نیا هک ی ماگنه ات
ی لعای لع دنوادخ هک ی نامز ات ،دنیبیم زور و
ات نیمز یور هک ی دارفانآ و نیمز تراو
نیا و ؛تسا ی قاب رسد نیا ،ددرگ دنتسه تمایق
».“تسا نامز ماما تسد ن لآ [رسد]

ش تآ هدنکت مسق م لاسلا هیلع نینمؤلاریما

خزود

و ت ا م م ل ا د ن ع ی ن ف ر ع ت ل ا ث ر ا د ا ی ک ر ش ب ا و
«بمساقلما دنع و ضو حلا دنع و طار صلا دنع
هب نم ای تسه ام رادت سود وت ،ثراد ی ا”
هکنیا ات مهدی م تراشب کی وت

رد طارصد رانک ،ندر م تقو ی سانشب ارم
».“بمساقلما دنع ،رثوک ضو ح ی ولهپ ،تمایق

؛ندر م ماگنه ی کی :اج راهچ ؟اج دنچ سپ
روبع دهاوخی م طارصد زاناسنا هک ی ماگنه
بمساقلما دنع و ؛رثوک ضو ح ی ولهپ ؛دنک
نآ اب دنیبیم ار نینمؤلاریما ناسنا اج راهچ

1. ی تو کلم حور

«؟بمساقلما امو» :ثر احلا لاق
ی و د ع ا ذ ه و ،میکرتا ف ی یلو ا ذ ه :ل و ق ا ؛ب ح ی ح ص م م س ق ا ه م س ا ق ا ؛ر ا ن ل ا ب م س ا ق م :ل ا ق
«ایه یخف
دخا ام ک ک د ی ب ت دخا ا ث ر ا د ا ی :ل ا ق ف ث ر ا ح ل ا د ی ب م ل ا س ل ا ه ی ل ع ن ی ن م م ل ا ر ی م ا د خ ا م د
و ش ی ر ف د س د ه ی ل ا ت و ک ش د ق و - ی ل ل ا ق ف ،ی د ی ب م ل ا و ه ی ل ع ا ل ل ه ی ل ص د ا ل ل ه ل و س ر
ن م م م ص ع ی ن ع ی - م ت ر ج ح ب و ا ل ل ه ل ب ح ب ت د خ ا ب م ا ی ق ل ا م و ی ن ا ک ا ذ ا م ن ا : - ی ل ن ی ق ف ا م ل ا
د خ ا و ک ت ر ج ح ب ک ت ی ر ذ د خ ا و ،ی ت ر ج ح ب ی ل ع ا ی ت ن ا ت د خ ا و - ی ل ل ع ت ش ر ع ل ا ی ذ
؟ب ی ص و ب م ی ب د م ع ن ص ی [ا ذ] ا م و ،ب ی ب ی ن د ا ل ل ه م ع ن ص ی ا ذ ا م ف .“م ک ت ر ج ح ب م ک ت ع ی ش
«ت ب س ت ک ا م ک ا و ت ب ی ح ا ن م ح م ت ن ا ا ق ل ی و ط ن م م ر ی ص ف ؛ث ر ا د ا ی ک ی ل ا ا ه ذ

»ی رما ره هب تبسند دنکی م لوزد

1 زا بلاطم همادا ،ی نارنخسد نیا ی توصل یاف ندوب صقاند تلع هب 1
(ق قحم) .دش هدر و آ ۱۴۶ - ۳۹ ص ۲، ج ،ی سانشد داعم بباتک

«؟تسيچ همساقم» :تفگ شرادح»

خزود شتآ ن دومذ ت مسق» :دومرف ترضح
 ميسقت هب منكىم ت مسق ار ن آنم ؛تسا
 زا درم نيا ،شتآ يا :ميوگىم و ي حيحص
 نيا و ؛نكاهر ار و اتسام ن اوريد و نايلاوم
 «!ريگبار و اتسام ن انمشد زا درم
 شرادح تسد ملاسلا هيلع ن ينمؤملار يما س پس
 !شرادح يا» :دنتفگ و دنتفرگ دوخت تسد رد ار
 تمان نيا ن يقفانم و شيرق رازا زانم ،ى زور
 ى دسد و

ى لصد ادخل و سر تمدخ دندربى م ن م رب هك
 ادخل و سر ؛مدركت ياكشدم لسو هلا و هيلع الله
 ،داد رارق دوخت تسد رد و تفرگ ارم تسد
 دوخت تسد رد ار و ت تسد ن م هك ى روطن يمه
 :دومرف و ماهدرانگ

ن نامسير هب تسد ن م ،ددرگ اپرب تمايقن و چ
 ،ى لاعت راگدرورپ تمصع ناماد و ى هلا
 ى لعا و و ت و ،دز مهاوخ ،شرع بحاص
 و تدلاوا و هيرذ و ،ى نزي م ن م ناماد هب تسد
 امش نايعيش و ،دننزي م و ت ناماد هب تسد
 .دننزي م امش ن ناماد هب تسد

هچ شربمغيپ اب ادخ ،ل ادا ن آ رد :منيب و گب
 ى صو اب شربمغيپ و ؟دومذ دهاوخ ى اهلماعم
 ؟دومذ دهاوخ اهلماعم هچ دوخ

دوخل د هب و ريگب متفگ هك ار نيا !شرادح يا
 ترضح تقون آ .رايسب زا دوبي كدنا ؛رايسب
 اب ى تسه دحتم و هناگي و ت :دومرف هبترم هس
 ى ارب و ،ى راد تسود ار و ا هك ى سكره
 هومذ باستكا هك ى لامعا مامت تسوت

¹ لاومش یامرفزا ت مسقنیا ، نانایزی سراپزای ئار عشد شوخه چ و»
 هک، ۱۹۲۵ ص ، ادخهد مکدو لائما رد هکنانچ ؛ دناهدرو آرد مظنه بار
 :تسا هدر و آ ل ضفا ابابزا ،تسا مراهچ دلجم رد

** ی ناکی ناکی ر هورگ بلط رد ات

ات

ی ناکی ناکی ل صو ی و بب هدنز

** ونشبدنم ز ا ق لطم تیدد هلمجالی ف

ره

ی ناکی ناکی تسج رد هک زیچ

:تسا هدر و آ لیعامسا لامکزا و

** دیاز فاش یوختمه بسدر بی مدآ

ددرگن ادنچ ددنب ن آ رد هشیدنا هچره

:تسا هدر و آ ی ولومزا و

** ی ناکی کشی بدنیب تسیچ اب و تلیم

هپ

امه و زاب ایی غازی اهچ هک ار دوخ رگنبد نیقی

:تسا هدر و آ ی دحو آزا و

** وتی نامه ی نکش زرو هچره

وتی ناوت رگازرو ی یو کیند

:تسا هدر و آ ی نادمه قاضقان یعزا و

ی ناکی ددنب ی ناکی ددنب رد هچره ؛ ی ناکی نیع هکنادی می تسه هچره ی ایوج»
 «» وتی ادخ ، وتی او ه هچره و ؛ تسوت دنوادخ تسوت دنبلد هچره
 (ی سانش داعم)

² راونلا راجرد ی سلجم بوخه چ تیعقاو نیا ن دیناسر ی ارب و
 ی لامآ و نویعزا ۱۳۹ و ۱۳۸ ص ، (رازم) ۲ ج ، (ی نایمک عبط)
 ن آیر هپ ماسلا هیلع اضرت رضدزا ی لصفم تیاور نمضرد قودص
 :دندومرف و ا هپ ترصدن آ ، هک تساهدرک تیاور بییشد ند

دهشتسا نمل ام لثم باوتلا نم ککد نوکین ا کرسد ن ا ؛ بییشد ن ب ایی
 زوفاف م همعم ت نک ی ننیل ای ؛ هترکذ ام ی تم لقف ، ماسلا هیلع نیسحلا عم
 ا میظع آزوف

ن انجلا نم ی لعلات تاجر دلا ی ف اعم ن وکت ن ا کرسد ن ا ؛ بییشد ن ب ایی
 ا رجد ی لوت لاجر ن ا ولف ، انتیلا و بکیلع و انحر ف ا ح رفا و اننر ح ن ر حاف
 (ی سانش داعم) « . همایقلا موی عم الله مر شحلا

ی نیقل و اتوملا تیفلی تم اهدعبی لبأ ام: لوقی و هو ءآدر رُجید تراحلا ماقف

راتفگ هرابرد یریمد دیس راعشا

شراحه بنیمو ماریم

اذه هتمضت امیف - الله همجر - یریمحلا دیسلا مشاهوبأ یدشنا و: ح لاصن بدل یمجل اقا
ربخلا:

مَث مَكَ *** بُجَع تِرَاحِلِ یَلَع لُوقَ . ۱

الَمَدُهُ لُ تَبُوجَعُ

نم *** ینری تمی نم نادمه راح ای . ۲

الِبِقِ قِ فائِم وَا نِ مَوْمُ

و هِتَعَنَبِ *** هُفِرِعَا و هُفِرَطِ یَنفِرِعِی . ۳

الِمَعَام وِ هِمِسا

الف *** ینفرعت طارصلا دنع تنأ و . ۴

الَلز لا و ؤرثء فاخت

یف هُلاخت *** اِمَطَ یَلَعِ دِرَابِ نِمِ کِیْقِسا . ۵

الاسعلا قولاحلا

ضِرَعَلِ *** فُقُوتِ نَیحِ رِائِلِ لُوقَا . ۶

لاجرلا ی برقت لا هیعد

الْبَحِ *** هُلَ نَا هِیِرَقَتَ الِ هِیَعَدَ . ۷

و^۱الاصتم ی صولا لبج

۱: تسا هدروآ زیند رگید تید کی ی فطصملا قراشد رد 1

الاملا مهیف الله ی ناطعا *** ائتعیش و ءعیش انا اذه

هدروآ ۳۲۸ و ۳۲۷ ص، یریمدن اوید رد، تیدنیا ابار تایبیا نیا و ص ۱۲، ج، ءعیشلا نایعا رد اهنیا: هک تسا هتفگ ن اوید ءدننکع مج و حرشو و ۲۳۷ ص، ۳ ج، بقانم و؛ ۱۲۴ ص، ءمغلا فشک و، ۲۶۳ «تسا هدرک رکذ ۲۹۹ ص، ل و دلج [دیدحلا ی با نبا] ءغلابلا بجهن (ی سانش داعم)

۲؛ ۴ - ۲ ص، (ءیرید هعطم، فرشا فجن عبط) دیفم خیش، س لاجم ص، داعملا و لدعلا ئباتک، ۶ ج، (ی دنوخا عبط) راوندلا راحب رد و فشک رد و؛ تسا هدرک ل قن دیفم زا دنس نیمه اب ۱۸۰ ص ات ۱۷۸ و؛ تسا هدروآ دنس رکذ نودب ۱۲۴ و ۱۲۳ ص، (ی گنس عبط) ءمغلا رد، (ءیرجه ۱۳۸۴، ن امعد هعطم، فجن عبط) ی سوط خیش، ی لامأ رد ی تعامج ***: دنس نیا اب تسا هدروآ ۲۴۰ ص ات ۲۳۸ ص، ۲ دلج و هفوک رد ی دنک ی دهم ن ب ی لع ن ب دمحم زا، ل صفملا ی با زا دنداد ربخ زا، شردپ زا، یرجد فیرظ ن ب و رمع ن ب ی لع ن ب دمحم زا، هریغ قراشد بباتکرد و؛ هتا بن ب ع بصا زا، ی لباک دلاخوبأ زا، ح لاصن بدل یمج ۴ ص رد (ءیرجه ۱۳۸۳، دنس فجن، ءیرید هعطم عبط) ی فطصملا خیش ام هب داد ربخ: تسا نیا نآ و تسا هدرک رکذ یرگید دنس اب، ۵ و، و ا رب ن م تئارق هب ی رصب اقر میهارب ن ب ن یسد ن ب میهارب ا عاقلابو اب م رحم رد ملاسلا هیلع بلاطی با ن ب ی لع ن ینمو ماریم اذلاوم دهشم رد بلاطوبأ خیش ن م ی ارب درک تیاور: بتفگ و، هدرناش و دصناپ ءنس و تصشد و دصراهچ هنس ل و لا ع بیبر هام رد، هبتع ن ب ن یسد ن ب دمحم بتفگ و - دابوا بحاصر ب دورد ک - نیسأخذ جسم رد هر صبر د هس

ار رابرد ن انخس نیا ی نادمه شراد نوچ»
 زا ،دینش ملاسلا هیلع نینمؤلاریما نابز زا
 نانچ و ،درک تکرد و تساخرب دوزخیاج
 تَدش زا هک دود هدش ملاکن آش و هدم و تسم
 ارش یادر تسناوتی مذ رورس و یلاحشوخی
 می نیمزیور هب ادر و تفری م ،دنک معمج
 نیا عامتسا زا سپ :تفگی م دوزخ اب و دیشک
 یوس هب گرم هک مرادنک ابرگید نم ،تاملک
 !مورب گرم یوس هب نم ای دیانم

یریمد تیس راعشا همجرت

تسا تیدد نیا نایوار زا هک حلاص نبلیمج
 ،یریمد لیعامسا تیس ،تیبیلها رعاشد :دیوگ
 رعش هب نینچ نم یارب ار ربخ نیا نومضم
 دروآرد

رو عان ب شراد هب بلاطی با نبی لع راتفگ . ۱
 نآ هچ ،تسا زیگنا تفگش رایسب ی نادمه
 دراد ربرداری بئارغو و بئاجع راتفگ

ارم دریمب سکره !ی نادمه شراد یا . ۲
 لباقمرد ؛ق فانم ای دشابن مؤمه چ ،دید دهاوخ
 درک دهاوخ را دید ارم نم یوربور و

وانم و ،دید دهاوخ دوزخ نامشچا ابرم و ا . ۳
 و رادرک و شناشد و ماند و شتافص مامت ابر
 مسانشی م شلمع

خزود لپرانکرد !ی نادمه شراد یا وتو . ۴
 نیاربانو ،تخانشی هاوخ و دیدی هاوخ ارم
 مَنهج نایم رد لپیور زا نداتفا و شزغلازا
 رادم مید

طرف و یگنشت تیاهند رد لادن آرد نم . ۵

دمحاً نب نیسد نب نسد نب دمحم ن سحلاوبأ خیش ام یارب درک تیدد
 ،هیومد نبی لع نبا اللهدبعوبأ هیومد ام یارب درک تیدد :تفگوا ،هیقف
 وای نابیش بلطم نب اللهدبع نب دمحم ام یارب درک تیدد :تفگوا
 نب دمحم زا ،یدنکی دهم نبی لع نب دمحم ام یارب درک تیدد :تفگ
 زا ،حلاص نبلیمج زا ،شردپ زا ،یرجد فیرظ نب ورمع نبی لع
 (یسانش داعم) .هتابن نب غبصاً زا ،یلباک دلاخوباً

هې راوگشوخ درسې اهباً نآ زا ، و تش طع
هک یرادنپې نیریش تّدش زا هک داد مهاو خ و ت
تسا ل سء

باسد و ضرء ماقم رد هک یم اگنه رد . ٦
وا : میوگی مش تا هې نم ، دنراد فقوتم ار و ت
!وشم کیدزن درم نیا هې و نکا هر ار
درگم و اتحاسد درگ ادبا و نکا هر ار وا . ٧
هې و اتسد نوچ !وشم کیدزن و هې و
هې نامسیر نآ هک تسا محکم یم نامسیر
ل صتم ادخلوسر یم صوتیلا و نامسیر
«!تسا

یریمد دّیس ب هزم نو ما ریپ یم حیضوت

یماعن اگرن بزا هک یم لبرای سیدن بّی لء
ةفرعم یم فةمغلا فشک باتک رد تسا هعیش
:دیوگ ةمءلاً

،رما و دبرد یریمدل یعامسا دّیس مو حرم
هیفند ن ب دّمح تماما هې و هیناسیک ش بهزم
ابن وچ . تشاد داقتعا و اتعجر هې و دوبل نأق
ملاسلا هیاء ق داصد رفعج ماما ترصد
و ق د هې ار و ا ترصد نآ و درک تا قلام
بهزم زا ، دن درک تلاد هیرشعی نثا بهزم
هیرشعی نثا ق د بهزم هې و تشگرب دوخ
[١و٢. دومذل و دء و عوجر

1 «ملاسلا مهیاء تبیلالها ءار عشد ضعب» باب رد ءاملعلا ملامع رد
:دیوگ بوشار هشنیا ، ١٣٤ ص

سپس و دش هیناسیک زا ، دعب ؛ هوب بهزم یم جراخ دّیس ، رما یم ادتبا رد»
(یمسانش داعم) «. دش هیماما زا

2 باتک رد ردص نسد دّیس الله هیا ، یریمد دّیس ل اوحا همجرت رد
دّیس ل اوحا همجرت ، ١٩٢ و ١٩١ ص ، ماسلا مولعا هعیشلا س یسأت
:تسا هدر و آ هنوگن یدب هعیش یم ار عشدن مضرد ار یریمد
تسا بقل “دّیس” و . یریمحلا مشاهوبا دّمح ن با دّیس ت سا ناشیا زا و
ن ب دیز ن ب دّمح ن ب ل یعامسا ش مسا . ت سا ءار عشدلا دّیس ، نآ زا دارم و
هوب هفوک رد دوخ رصء یم ار عشریهاشم زا یم . ت سا ریمد زا ، هعبیر
هوب ریظن لابن دورس رایسبرد و دورسی م رایسبو بوخ ، رعشد . ت سا
تسا

کیره هک تشاد رتخد راهچ یریمد دّیس” :دیوگ هرکذت رد زّتعمن با
یمعاشد دّیس . دن تشاد ظفد ار دوخردپ دنأصقزا هدیصق دصراهچن انآ زا
محکم و بولسلان سء و دنسپ دروم و دنمونت و ل کیهشوخ و ابیز دوب
ار هچنآ . دوب رعشد ن فردن نامدرم نیرترهام و نیرتت قاندا ب . رعشدلا
دروارد مظن رکپ رد ، هدینش ماسلا هیاء یم لء بقانم و ل ناضف زا هک

“بتشادذ اتمه تیدد مظنرد و

ردپه کنأ اب، دود اورپ و هیقتنودبو ره اجمه عیشد، دئیسد: دیوگ ژتعمنبا
ت مخرن مرپ: دیوگ بتسا مائدریمدزا یو. دنادهوبنر وطنیا شردامو
ن مؤملثم ن من یاربانب، درک شزیر راشرسو رفاو روطه بی دناوخذ
“مدوبنو عرفلأ

رگا” :تفگ واکتسا هدرک تیاوری عمصاً زاش خیراترد ریثکنبا
والمقبطرداری دحانم، درکی مذتسارهباحصدوخ راعشا رد دئیسد
“بتشادی مذدمقمی ورب

هب دناوتبرعشرد هکدوبنی سکوارصعرد هکنأ تهجهب: میوگی م ن م
رعشرد، دوددیحو و دیرف، رعشو و بدانوف مامترد، دوشدکیدزنوا
هحیرقو لایسعبطی اراد، دوبنی شیپو هقباسم ماقمرد، تشادذ اتمه
ردش رعش، دوبنیریش و لهسش ظافلا، دوبغیلبو حیصف، دوددافو
نایبی راوتسا و تردقرد و تولادوی نیریشرد، دودهنومذماجسنا
یذلاوطش دنأصقه مهو؛ دشیمی ذلاوطی و هدیصقه چرگ، دوددنامی ب
یگتخاسو هدربتسد غورد هبش راعشا رد مدرمزا یرایسب بتسا
رمانیا بسب. دندادقوسفو قسفه بتسنااروا و دندوزفانادی یاه
رد و دش رصبتسم سپس دوی ناسیک، رمالوآرد دئیس؛ بتسا مولعم مه
تبعبتقدهارزاناشیا هلیسو هبو ماسلا هیلع قداصت رضد رضم
دیوگی مهربانیا رد هکتساو. درک

ربكأُ اللهُ وِ اللهُ مَسَابُ تُرْفَعَجَتَ

و

رُفَعِي وِ وَفَعِيَ اللهُ نَأُ تُنْقِيأُ

أَيُّارُ تُنَكِّمِ رِيغِنِي دُبُّ تُنْدُ و

رُفَعَجَسْ أُنْلَأُ دَّيْسِ هَيْلِإِ نَادَه

ترضد - سئشك ورمعوباً باتك قبط - هكتسا هتسويپ تاحص هبو
دندرک ت مخر بلطی و یاری راب هس ماسلا هیلع قداص
داتفاقافتا ۱۹۳ هئسد تسا هدش هتفگ و ۱۹۹ هئسد، دادغبرد و اتافو
یاری بهعیش فارشا “دوبدیشرلان وراه نامزرد” :تسا هتفگ قرکذتدرد
صللاذلام نیعزا و درکنلوبقنوراه اما، دنداتسرفن فک داتفه و
«دناوخذ زامد هیماما هتقیرطربی سابعی دهمو اربو، داداروان فکدوخ
ی هتنا -

و تسا دیشرلان وراه ردپ، ی دهه: میوگی م ن م» :دیوگ رصندنسد دئیس
رد یریمد دئیس تافو تسا روصتم هنوگچو، تسا هدرم ۱۶۹ هئسرد
هنوگنیا و اربا برد هکتسینی سکمه ژتعمنبا. ل مأتف؟ دشاب دیشر نامز
هبی فیحصت، تافو خیراترد قرکذت هخسزرد دیاشد. دورم هوتتاهابتشا
رهرد؛ تسا هدش طقاسد “نبا” ظف، رازگزامذمانزایا، تسا هدمآ لمع
ار هعجارم تقو و لاجم کنیا ن مو، دوشد هعجارم تسا راوازسد، ل ماح
هعیشلا سبیسأتدرد رصندنسد دئیس ملاکی هتنا - «... مراند
رد ماسلا هیلع قداصت ترضد تافو هکبیرلا و کشلا: لوقا انا و
نتمرد ملاعاً زام هکار هچنأ ربانب؛ تسا هدش عقاو ۱۴۸ ل اوشد
ابن یاربانب و. دشاب ترضد تایدن نامز رد یریمد تافو دیاب، میپروا
(ی سانشد داعمه). دهدی مذق فو قرکذتدرد هعقاو یاهخیرات مامت

